

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **T. B. D.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 2. 2017, č. j. 60 Az 1/2017 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 5. 12. 2016, č. j. OAM-381/ZA-ZA11-HA10-2016, žalovaný rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 20. 2. 2017, č. j. 60 Az 1/2017 – 35. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[4] Podle názoru stěžovatelky žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav věci a dospěl tak k nesprávnému závěru, že stěžovatelka nespĺňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Navzdory tomu, že tuto námitku uplatnila v rámci žaloby, krajský soud ji shledal nedůvodnou a nepřezkoumatelné a nezákonné rozhodnutí žalovaného potvrdil, čímž vadou nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti zatížil i svůj rozsudek.

[5] Krajský soud se dále nesprávně vypořádal s žalobní námitkou směřující proti neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka v rámci řízení o mezinárodní ochraně sdělila vážné důvody pro jeho udělení. Žalovaný však vybočil z mezí pro správní uvážení, neboť nedostatečně odůvodnil neudělení humanitárního azylu. Krajský soud proto pochybil, když z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného nezrušil.

[6] Krajský soud se rovněž nesprávně vypořádal s žalobní námitkou, kterou stěžovatelka napadala skutečnost, že se žalovaný v rozporu s ustálenou judikaturou nezabýval možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Podle této judikatury nelze a priori uzavřít, že k rozporu s mezinárodními závazky nemůže dojít v důsledku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žadatele o mezinárodní ochranu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 – 92, a ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27).

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatelka ve své stručné argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že do České republiky nejprve přicestoval manžel stěžovatelky, a to za účelem výdělečné činnosti. Stěžovatelka do České republiky poprvé přijela již v roce 1998. Pobývala zde legálně, měla povolení k trvalému pobytu. Poté se vrátila do Vietnamu, kde zůstala cca 5 let. V dubnu 2013 opět přijela do České republiky za manželem, který zde zůstal a podnikal. S ohledem na dlouhodobý pobyt ve Vietnamu stěžovatelka přišla o povolení k pobytu na území České republiky. Nové povolení k pobytu se jí nepodařilo získat. Proto podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť chce zde zůstat s manželem, se kterým společně podnikají (prodej potravin). Do Vietnamu se nechce vrátit, protože tam již nemá žádný majetek ani práci. Její dvě zletilé děti, které zůstaly ve Vietnamu, jsou bez práce a nemohou se tak o ni postarat. Navíc má ve vlasti nesplacené dluhy, které by nebyla schopna splácet. Jiné důvody, které ji vedly k odjezdu z vlasti či k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neuvedla.

[11] Ve vztahu k námitce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet

pokračování

právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje i na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, kde v právní větě uvedl: „*Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné.*“ S ohledem na důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které stěžovatelka uvedla v průběhu správního řízení, nelze tedy žalovanému vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu.

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále namítla nesprávné posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů, případně pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, v jehož právní větě je uvedeno, že „*Obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ze znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Dále lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, v jehož právní větě je uvedeno, že „*Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Nejvyšší správní soud také opakovaně uvedl, že kromě výjimečných případů nejsou rodinné vazby cizince v České republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 - 57, nebo usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010 - 62, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 - 36). Otázkou, zda je životní situace stěžovatelky natolik výjimečná, aby opravňovala mimořádné udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života, se žalovaný podrobně zabýval na str. 9 a 10 svého rozhodnutí. Dospěl přitom ke správnému závěru, že vycestování stěžovatelky není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně konstatoval, že obava z věřitelů není azylově relevantním důvodem, ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování (viz např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, a ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64). Ve stěžovatelkou uvedených důvodech podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nelze spatřovat azylově relevantní důvody jak pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, tak pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona.

[13] V případě stěžovatelky je nutno poukázat i na to, že s ohledem na uvedené skutečnosti (viz bod 10 tohoto usnesení) je zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádala proto, aby si legalizovala svůj pobyt na území České republiky a vyhnula se tak správnímu vyhoštění. V jejím jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[14] S poukazem na shora uvedené důvody odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu